

Feest van de Heilige Familie

Luc. 2, 22-40

In het Evangelie zijn er met Kerstmis drie geboortes, daarover vertel ik u zo meteen meer. We hebben net de kerstdagen achter de rug en over de geboorte van Jezus in Bethlehem hebben we gehoord. Het Feest van vandaag, het feest van het heilige Gezin uit Nazareth, onderstreept Kerstmis. Daarom kom ik nog een keer op Kerstmis terug. Jezus wordt geboren bij een kribbe. Jozef, zijn vader, maakt zich zorgen, want zelfs in een herberg kan hij geen plaats vinden. Maria, zijn moeder, is bezorgd en verwachtingsvol. Ze zoeken hun toevlucht bij een voederbak voor dieren die we tegenwoordig kribbe noemen, en om de kou te verdrijven gebruiken ze de warmte die os en ezel bieden. Als Maria bij de kribbe is aangekomen, baart ze een zoon en is ze vervuld van vreugde. Herders, arme mensen én toentertijd mensen met een slechte naam en reputatie, komen uit de omgeving. Anderen, hoog opgeleid, de wijzen uit het oosten, komen van ver weg. Allen zijn welkom. Rangen en standen, en ook nationaliteiten interesseren God geen lor; Hij houdt van iedereen. Het kind is Emmanuel, "God met ons." En zijn naam zal Jezus zijn: "God redt". In de hemel stroomt de heerlijkheid van God over. En op aarde is er "vrede aan mensen van goede wil". Tot op vandaag is die eerste kerst goed nieuws.

Lange tijd ging voorbij tot, in de Middeleeuwen, de heilige Franciscus van Assisi op een idee kwam. Franciscus vierde de geboorte van Jezus net buiten een Italiaanse stad. Ook Jezus werd geboren net buiten een stad, Bethlehem. Franciscus wilde ook met zijn ogen mediteren over wat er in Bethlehem gebeurde. Hoe Jezus als kind in de kribbe lag en hoe hij op het hooi werd gelegd tussen os en ezel. Het was de eerste geboorte. Er werd een mensenkind geboren. Er waren geen beeldjes. In plaats van de pasgeboren Jezus legde Franciscus een levend kind in zijn Italiaanse kribbe, één van ons. Hij deed hetzelfde met de dieren, hij zette een echte os en een echte ezel in de kribbe tijdens de nachtmis die hij vierde. De geboorte van de Messias moest levendig worden voor onze ogen. Maar Kerstmis wordt pas echt levendig als het feest doorwerkt in het dagelijkse leven. Dat hoorde je in een preek met Kerstmis in 1985. Het was de laatste Kerstmis die de heilige bisschop Oscar Romero vierde. In zijn kerstpreek gaf Oscar Romero veel hoop, en hij bracht tegelijk een grote waarheid. Hij zei: "Het is vandaag tijd om naar het Kind Jezus te kijken, niet naar de mooie afbeeldingen van onze kerststallen. Je moet het zoeken bij de ondervoede kinderen die vanavond naar bed zijn gegaan zonder te eten, bij de arme krantenverkopers die in de portieken onder kranten slapen. Onder de arme kleine schoenpoetser die misschien genoeg heeft verdiend om een cadeautje aan zijn moeder te geven, of niet! De kleine krantenverkoper die zijn kranten niet heeft verkocht en een geweldige berisping krijgt van zijn stiefvader of stiefmoeder. Hoe triest is het verhaal van onze kinderen!" Ik weet wel dat de heilige Oscar Romero preekte te midden van arme mensen tijdens een oorlog in El Salvador, en niet in Nederland. Bij ons is er niet eens oorlog, maar

leven er toch meer dan honderdduizend kinderen in armoede en honger. We doen net of we het niet weten, want we zien ze niet.

Je ziet geen arme kinderen in een kerststalletje. Je ziet ook niet de eigenaar van de herberg waar geen plaats was. Hij was het symbool van het onrecht dat aan mensen in nood een onderdak weigert. Evenmin zijn er beeldjes van onschuldige en weerloze kinderen, vermoord door Herodes, een symbool van de duizenden kinderen die vandaag verhongeren, terwijl de wereld hen heel goed kan voeden als ze maar wil. Als ik zo praat lijkt het of we niets te vieren hebben.

Toch is er iets in deze dagen wat we gemakkelijk kunnen vieren, namelijk de mens. Bij een pasgeboren kind zijn de menselijke banden nog zuiver. In contact met anderen hebben kinderen de neiging om te glimlachen. Hun ogen kijken met een onbedorven argeloosheid, alsof ze ontdekken dat samenleven geweldig mooi kan zijn. Dat zou bij ons ook zo kunnen zijn, maar de wereld heeft het samenleven onherkenbaar misvormd. Toch is de kersttijd het feest van de mens. Dat is in onze tijd van corona-pandemie heel erg moeilijk. Aan de andere kant leren we nu dat we onze banden met elkaar moeten koesteren. Het is ook de tijd van vergeving. Mensen zijn immers belangrijk. In een gezin weten vaders en moeders heel goed hoeveel er in een gezin moet worden vergeven. Kerstmis in Bethlehem was de eerste geboorte, maar dat wijst ook naar een tweede en derde geboorte.

Jezus groeide op in het heilige Gezin in Nazareth. Hij groeide op, net als andere kinderen. Hij werd Jezus, de Christus. Dat is nog steeds goed nieuws. Als volwassen man begint Jezus bij de Jordaan, zonder vader en moeder; Hij is goed opgevoed. Hij krijgt steun van Johannes de Doper. Johannes preekt voor het gewone volk waarop werd neergekeken. Hij zei: "Het koninkrijk der hemelen is nabij." Tegen het gewone volk zei hij: 'Wie twee stel kleren heeft, moet delen met iemand die niets heeft, en wie te eten heeft, moet hetzelfde doen.' En dan komt Jezus. Hij is solidair met alle zondaars, met ons. Hij gaat staan in de rij van zondige mensen die door Johannes worden gedoopt.

Na zijn Doop in de Jordaan preekt Jezus op eigen gezag. Hij geneest zieken; Hij verwelkomt de armen en de zondaars. Hij zegt ook: "Je kunt niet God dienen en het geld." Werd dat maar serieus genomen in onze dagen!

Mensen bleven naar Jezus komen. Hij verdedigde hen en kwam daardoor in groot conflict met de leiders van zijn tijd. Jezus gaf niet op. Hij bleef trouw totdat hij stierf aan een kruis. Maar het bleef niet bij de dood; Hij stond op en gaf alle mensen een nieuwe kans op eeuwig leven. Het kind in de kribbe werd Jezus van Nazareth, een mens. God werd een mens. Dat is de tweede geboorte. Jezus was een gewoon mensenkind, maar tegelijk ook niet, want Hij was de mensgeworden God.

De derde geboorte is als Jezus wordt geboren in ons. Wat heeft invloed op mij? Hoe kan ik barmhartig zijn? Hij kan ik eerlijk en trouw zijn? Hoe kan ik verschoppelingen verwelkomen? Hoe laat ik de liefde toe op alle momenten van mijn leven en in alle hoeken van mijn bestaan?

Toen Petrus het christendom bracht aan niet-Joodse mensen, vertelde hij aan Cornelius, de Romeinse honderdman, dat Jezus weldoende rondging. Dat was van wezenlijk belang als je Jezus wilde begrijpen. Een vraag voor ons is: Hoe kan ik weldoende rondgaan?

Moge de liefde van Christus ons nooit met rust laten. Mogen wij de deur opendoen voor God en mag Gods Woord in ons opnieuw mens worden. Mogen wij ons laten opvoeden door één Vader, en mogen wij dan kinderen zijn van één gezin. Dan kunnen we met de oude Simeon uit het Evangelie zeggen: “ ... Mijn ogen hebben uw heil gezien, dat U ten aanschouwen van alle volken hebt toebereid.”

Norbert Schallenberg, pastor